Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Enhver Sit

Ugeblad
for
Politik og Kristendom.

Redigeret af Henning Jensen og Kristensen-Randers

№ 37. | Torsdag den [illegible] September 1888. | 3. Aarg.

Indhold: En god Grundsætning. — Planeterne. — Frederik de Syvende og Anders Pedersen. — De Hjemløse. — Indtryk fra Udstillingen. — Meddelelser. — Bekjendtgjørelser.

En god Grundsætning.

En Nutidsprædiken.

Math. 7, 12 [illegible]

Der er visse Ord af Jesus Kristus, som saa at sige er bleven Fællesejendom for hele den civiliserede Verden, baade for dem, der tror paa ham som Guds Søn og for dem, der ikke tror paa ham. Og saadanne Ord viser især hans aandelige Storhed. Thi lad os tænke os hvad det vil sige, at et Menneske udtaler et Ord, som gaar fra Slægt til Slægt det ene Aartusinde efter det andet, og alle, baade lærde og ulærde, vise og enfoldige, maa indrømme, at i det Ord ligger der en evig Sandhed. I den Henseende tror jeg, at Jesus Kristus er enestaaende i Historien; der er da idetmindste Ingen, der i det Stykke kan sammenlignes med ham. Men det er aldeles forbausende, at en simpel Mand, en Haandværker, der levede for over 1800 Aar siden, at han har kunnet udtale Sandheder, der har en saadan almindelig Gyldighed, saa de staar endnu, og vil blive staaende, saalænge der er Mennesker. — Thi naar vi ellers ser paa alt det, der gjaldt noget for 1800 Aar siden, saa gjælder det ikke ret meget nu. Verden er i næsten alle Retninger skredet saa meget frem i disse Aarhundreder, saa den er ikke til at kjende igjen. Det eneste, der saa at sige, har holdt sig fra den Tid, det er disse Ord af Jesus Kristus, hvorved han slog en eller anden Sandhed fast, som saa er bleven en af Menneskelivets Grundsandheder.

Der var for nogen Tid siden en højt oplyst Fritænker, der havde studeret de forskjellige Religioner og sammenlignet dem med hinanden. Han sagde til mig i en Samtale, som vi havde om denne Gjenstand: „Det er det forbausende ved Kristendommen, at den staar saa umaadelig højt over alle andre Religioner, saa der kan slet ikke være Tale om nogen Sammenligning mellem dem.“ Men det, som gjør, at Kristendommen staar saa højt, det er netop det, at Jesus Kristus har udtalt de store Grundsætninger, som bør være raadende i Menneskenes indbyrdes Forhold til hinanden, hvis Menneskelivet ikke skal ende med at ødelægge sig selv.

Vi har her i Math. 7, 12 en af disse store menneskelige Grundsætninger: „Alt, hvad I ville, at Menneskene skulle gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem.“ — Men nu vil man spørge, om det er saa mærkeligt. Man vil fristes til at sige, at det kunde jo enhver finde paa at sige, thi det er jo noget, der følger af sig selv. — Ja, *nu* synes vi, at det kunde enhver have sagt, thi nu er denne Grundsætning i mange Aarhundreder bleven indprentet i Slægten. Men da den første Gang blev udtalt, da var der Ingen der tænkte paa, at saadan skulde det være. Det er med Opdagelsen af saadanne store aandelige Sandheder ligesom med de store Opdagelser i den udvortes Verden, at naar først en har gjort Opdagelsen, saa kan andre sagtens følge efter. Da Kolumbus først havde opdaget Amerika, saa var det ikke vanskeligt for andre at følge efter.

Fra det Øjeblik altsaa, at Jesus havde udtalt denne Grundsætning, at man ikke skulde gjøre mod nogen uden det, som man ønskede blev gjort mod en selv, saa fik Menneskene den rigtige Erkjendelse af, hvordan det indbyrdes Forhold burde være mellem dem. Der var en af de gamle romerske Kejsere, som selv var Hedning, han lod denne Sætning indskrive i en af Salene i sit Palads. Vi har heri et Bevis for, at Hedningerne kan ogsaa bøje sig for de store menneskelige Sandheder, som er udtalt af Jesus Kristus.

Der er ligesom to Sider ved Kristendommen, en guddommelig og en menneskelig. Til den guddommelige Side, dertil henregner jeg det, som særlig er Gjenstand for Tro, Jesu Undfangelse ved Helligaanden, hans Opstandelse, Himmelfart osv. Der er mange, som ikke kan gaa ind paa det. Til den menneskelige Side dertil henregner jeg alle de menneskelige Sandheder, som Jesus udtalte, særlig om Forholdet mellem de forskjellige Mennesker. De, som ikke bøjer sig for disse Sandheder, de har aabenbart mistet det egentlig menneskelige. — Nu er der maaske de Kristne, der vil sige, at naar man ikke bøjer sig for de guddommelige Sandheder i Kristendommen, saa nytter det ikke noget, at man bøjer sig for de menneskelige Sandheder i den. Men det vil jeg ikke sige. Jeg er for mit Vedkommende fuldt overbevist om, at de, som bøjer sig for de store menneskelige Sandheder, der er udtalte af Jesus Kristus, dem vil han ikke støde fra sig, han vil vedkjende sig dem, og de vil engang komme til at bøje sig for hele Sandheden. Jeg tror, at saadanne Mennesker de er af Sandheden. Han siger jo, at hver den, som er af Sandheden, hører hans Røst. Men jeg er overbevist om, at de, som bøjer sig for de menneskelige Sandheder, han udtalte, de har begyndt at høre hans Røst, de er paa Vejen til ham.

Da han havde udtalt dette Ord, om at gjøre mod andre hvad man ønskede at andre skulde gjøre mod os, saa taler han umiddelbart efter om den brede Vej, der fører til Fordærvelsen, og den trange Vej, der fører til Livet. De, som stod og hørte paa ham, da han sagde det, de kunde ganske vist ikke misforstaa hans Mening. De maatte nødvendigvis opfatte hans Mening saadan, at de, som gav ham Ret i denne store menneskelige Grundsætning, de var paa Vejen, der førte til Livet, men de, som ikke vilde anerkjende denne Sandhed, de var paa Vejen til Fordærvelsen. Jeg véd nok, at nu opfatter de fleste dette Ord om den brede Vej saadan, at alle de, der ikke har den kristne Tro i alle sine Dele, de er paa den brede Vej til Fordærvelsen, og jeg indrømmer ogsaa, at der er Steder i Skriften, der kunde synes at give den Mening Medhold. Men som det staar her, kan hans Mening ikke misforstaas. Og jeg er glad ved at kunne tro det, at det har aldrig været Jesu Kristi Mening, at ville henvise dem til Fordærvelsen, der bøjede sig for de store menneskelige Sandheder, han udtalte.

Men nu er der rigtignok det at bemærke ved hele denne Sag, at man kan meget godt bøje sig for de menneskelige Sandheder Jesus Kristus udtalte, man kan erkjende, at de er rigtige, — og dog er det slet ikke sikkert, at man følger dem i Livet. Man handler maaske tit lige stik imod dem. Og saadan gaar det netop i dette Tilfælde. Naar Jesus siger: Alt, hvad I vil, at andre skal gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem, — saa svare vi, at det er i sin Orden, det er noget, der følger af sig selv. — Men vi gjør det ikke. Der er ikke en eneste iblandt os, uden at vi undertiden har handlet saadan mod andre, som vi ikke ønskede at andre skulde handle mod os. Og jeg vil ikke tale om, at der er mangfoldige Mennesker, der er i en saadan Stilling, saa dersom vi var i deres Sted, saa vilde det være vort højeste Ønske, at nogen vilde handle godt og kjærligt imod os. Men saa handler vi maaske ikke godt og kjærligt mod dem, som er i den Stilling. Det er meget hyppigt, at man, naar man træffer ulykkelige Mennesker, der er baade aandeligt og legemligt forkomne, siger til sig selv: „Hvordan vilde Du nu ønske at blive behandlet, hvis Du var i deres Sted? — Men man behandler dem meget sjældent saadan, som man selv kunde ønske at blive behandlet. — Det er det, der er det mislige ved os Mennesker, at vi har i Reglen fortræffelige Grundsætninger. Men vi følger dem ikke. Med vor Erkjendelse er der intet ivejen paa dette Omraade. Vi erkjender, at Jesus Kristus har Ret, vi skal gjøre mod andre netop det, som vi ønsker at andre skal gjøre mod os. Men naar vi saa skal til at udføre denne rigtige Erkjendelse i Livet, saa slaar det fejl. Det er den gamle Historie med Theori og Praxis. Hele Kristenheden har fortræffelige Theorier. Thi hele Kristenheden erkjender Rigtigheden af de store Grundsætninger, som Jesus Kristus udtalte om Menneskenes indbyrdes Forhold. Men ligesom ved en stiltiende Overenskomst er vi alle blevne enige om, at det skal naturligvis ikke udføres i Livet. Man skal da under alle Omstændigheder ikke tage det saa nøje. — Og netop det, at vi har den rigtige Erkjendelse, netop det bruger vi tit, uden at vi selv tænker over det, som Paaskud til i det virkelige Liv slet ikke at handle efter vor Erkjendelse af hvad der er rigtigt. Sagen er nemlig den, at man er glad ved sin rigtige Erkjendelse, man er stolt over, at man har saadanne fortræffelige Grundsætninger, man synes, det er dog saa kjønt af os, at vi kan bøje os for Sandhed og Ret. Men saa tænker vi inderst inde, uden at vi maaske selv bliver os det klart bevidst, at man maa heller ikke gjøre for meget af det. Naar vi har erkjendt, at noget er rigtigt, saa maa man ikke forlange mere af os. Man maa ikke forlange, at vi skal udføre det.

Hvoraf kommer det nu, at der er denne Modstrid mellem vor Theori og vor Praxis? Det kommer først af, at vor Vilje er bleven svækket mere af Synden end vor Erkjendelse. Vi har bevaret en stor Del af vor Evne til at erkjende det rigtige. Selv meget daarlige Mennesker har tit en meget klar Erkjendelse af hvad der er rigtigt, og der er næppe ret mange, som naar de begaar en slet Handling, mangler Erkjendelse af, at Handlingen er slet. Derimod er der ikke mange Mennesker, som har en alvorlig Vilje til at handle efter det, som de erkjender er rigtigt. Selvfølgelig er Viljen til det Gode ikke helt død hos os. Den vil i de fleste Tilfælde yttre sig; men den bliver mange Gange overmandet. Den er ikke stærk nok til at blive til Handling. Det er det, som Pavlus tænker paa, naar han siger, at det Gode, som han vil, det gjør han ikke, men det Onde, som han ikke vil, det gjør han.

Men der er ogsaa en anden Grund til, at vi har

vanskeligt ved at følge vor rigtige Erkjendelse. Naar nemlig Jesus siger dette, at vi skal gjøre mod andre, hvad vi vil, at andre skal gjøre mod os, saa kommer vi til at tænke paa, at det kan jo ikke nytte noget, om vi begyndte paa det, for de fleste andre vil dog ikke gjøre det, og saa kommer der ikke noget ud af det. Og dette er der nogen Sandhed i. At nogle enkelte Mennesker begyndte at indrette deres Liv efter denne Regel, det vilde ikke forslaa mere til at afhjælpe Elendigheden i Verden end en Draabe Vand i Havet. Man kan have den største Højagtelse for de enkelte Mennesker, som virkelig gjør mod andre, hvad de vil ønske, at andre skal gjøre mod dem, — — og der er saadanne Mennesker, — men man kan ikke nægte, at de kan ikke overkomme ret meget, og jo mere Nøden vokser i Verden, desto haabløsere bliver Arbejdet. — Men jeg tror, at da Jesus udtalte disse Ord, saa havde han ikke saa meget de enkelte Mennesker for Øje, som hele Samfundet. Han siger jo: Hvad *I* vil, at andre skal gjøre mod Eder, det gjører *I* ogsaa mod dem." Han henvender sig til sine Disciple i Samling, som om det var hans Mening, at det kunde ikke nytte, at en enkelt tog fat paa Arbejdet, men de skulde samlede lægge deres Kræfter til. — Dette gjorde de ogsaa i Begyndelsen, og der naaedes da saa meget, at der var ingen Trængende i de første Menigheder. De første kristne Menigheder følte, at de havde Ansvaret for, at ingen led ondt af Nød, som kunde afhjælpes ved menneskelig Hjælp. — Men nu har de Kristne ikke denne Følelse af Ansvar i den Retning. De fleste Kristne vil ganske roligt, overfor Nøden i Verden, trøste sig med, at de har ikke noget Ansvar, det er ikke vor Skyld, vi kan i den Henseende hverken gjøre fra eller til. Saadan er Tankegangen hos de fleste af os. — Sagen er den, at Menighedsfølelsen er bleven borte i Statskirkerne. Vi føler os ikke som Medlemmer af en Menighed, et Fællesskab, i den Retning, at vi skal staa Last og Brast med hinanden ogsaa i timelig Henseende. Vi føler os som enkelte, og vi tænker, at kan vi klare os selv, saa er det store Ting. — Jeg tror nu ikke, at der i Statskirkerne kan vaagne nogen Menighedsfølelse i den Retning, at de Kristne vil staa Last og Brast med hinanden som Kristne. Men derimod tror jeg ikke, at det er ganske umuligt, at der hos de Kristne i Statskirkerne kan vaagne en almindelig menneskelig Samfundsfølelse, saa de kan komme til at se, at det kan ikke gaa an, at Samfundet behandler en stor Del af sine Medlemmer saa stedmoderligt, som det nu gjør. Og denne borgerlige Samfundsfølelse, den kan ogsaa meget godt vaagne hos mange Mennesker, som ikke har den kristne Tro, men som erkjender Rigtigheden af den Sætning, at man skal gjøre mod andre, hvad man ønsker, de skal gjøre mod os. Kan vi Kristne gjøre noget til at vække denne borgerlige Samfundsfølelse, saa har vi ikke udrettet saa lidt.

Ved den borgerlige Samfundsfølelse, derved forstaar jeg, at alle, uden Hensyn til, om de tror eller ikke tror, bliver enige om, at Samfundet maa drage mere Omsorg for de ulykkelige Mennesker, som ikke kan hjælpe sig selv, end det nu gjør. saa at det altsaa bliver hele Samfundets Sag og ikke saa meget den enkeltes Sag at gjennemføre Jesu Forskrift: Alt, hvad I ville, at andre skal gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem. Jeg tror, som sagt, aldrig, at der bliver ret mange enkelte Mennesker, der vil udføre det i deres Liv, og saadan som Forholdene nu har udviklet sig, tror jeg ogsaa, det vilde være upraktisk. Men derimod tror jeg godt, at der kan komme en Tid, da de fleste Borgere i Samfundet bliver enige om at indrette dette paa en saadan Maade, saa alle værdige Trængende bliver hjulpet saadan, som man uden Urimelighed selv kunde ønske at blive hjulpet, hvis man trængte til det.

Disse Ord: alt, hvad I vil, at andre skal gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem, de burde staa som Indskrift over Døren til Kongernes og Ministrenes og de lovgivende Forsamlingers Huse. Hin hedenske romerske Kejser havde skrevet dem op i sit Hus, og det var for ham ikke alene nogle Bogstaver der stod paa Væggen, men han søgte virkelig at gjennemføre det efter Tid og Lejlighed. Hvor meget mere burde ikke de, som dog staar i et andet Forhold til Kristendommen end han, og som har størst Indflydelse paa Samfundets Ordning, søge at gjennemføre det. — Man ser ikke saa sjælden paa Raadhuse og slige Steder den Indskrift: Med Lov skal man Land bygge. Og det er meget sandt. Men det kommer rigtignok an paa, hvordan Loven er. For man kan bygge Landet med saadanne Love, saa det bliver en meget trist og uhyggelig Bygning for alle Smaafolk. Dette Ord, som har faaet en saadan Berømmelse, og som anses for at indeholde en saa stor Visdom, det siger i Grunden ingen Verdens Ting. Det er ikke Loven, det kommer an paa, men *Indholdet* af Loven. — Men dette Ord af Jesus Kristus, det siger noget; thi det siger, hvordan Lovens Indhold skulde være. Det skulde være den Grundtanke, der gik igjennem al Lovgivning: alt, hvad I vil, at andre skal gjøre mod Eder, det gjører I ogsaa mod dem. Der er langt frem endnu. Men det, som giver Haab om, at det kan blive bedre, det er, at alle Mennesker erkjender, at det er rigtigt, og jeg tror, at denne Erkjendelse synker stadig dybere ned i Folk. Derfor kan man have Haab om, at Erkjendelsen kan blive saa levende hos alle, saa vi begynder kraftigere paa Udførelsen i Livet end hidtil.

Planeterne.

I.

Ved Solsystemet forstaar man, som bekjendt, Solen og de 8 Stjerner, der i forskjellige Afstande bevæge sig om Solen tilligemed de Maaner, der atter kredse om disse Stjerner. Man har kaldet disse 8 Stjerner for Planeter, hvilket egentlig betyder „omflakkende

Stjerner, fordi de have en meget synlig Bevægelse fra Øst til Vest, ligesom Solen. I Modsætning til dem kalder man de andre Stjerner for Fixstjerner, eller faste Stjerner, fordi de stadig synes at sidde fast paa Himlen. Dette er dog i Virkeligheden ikke Tilfældet. Alle Stjerner bevæge sig. Men Grunden til, at vi ikke kan se Fixstjernens Bevægelse, er den, at de ere saa uhyre langt borte, medens derimod Planeterne ere os forholdsvis nær.

Man har givet de 8 Planeter følgende Navne: Merkur, Venus, Jorden, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus og Neptun. Merkur er nærmest ved Solen, Neptun længst borte fra den. Men hvis den Gisning er rigtig, som Videnskabsmændene opstiller, at nemlig hele vort Solsystem engang har dannet en sammenhængende Masse, og at Planeterne ere mindre Stykker, som efterhaanden har revet sig løs fra Hovedmassen, der nu er samlet i Solen, — saa er Neptun den ældste af Planeterne og Merkur den yngste. — Der er nogle Astronomer der mener, at Solen har født et Barn siden den fik Merkur, og at der altsaa mellem Merkur og Solen er endnu en Planet. Det er dog endnu ikke lykkedes at opdage den, hvis der forøvrigt er nogen, hvad mange anser for tvivlsomt. Derimod er der mellem Mars og Jupiter en hel Mængde smaa Planeter, som ogsaa høre med til Solsystemet, de saakaldte Asteroider. De største af dem ere ikke større end et almindeligt Kongerige her paa Jorden, de mindste og fleste ere kun nogle faa Mile i Gjennemsnit, altsaa som en lille Ø. Boede man paa en af disse smaa Planeter, og var man en nogenlunde god Fodgænger, saa kunde man paa sin daglige Spadseretur vandre hele Planeten rundt. Man har forundret sig over denne talrige Samling af Smaaplaneter, — der er godt 200, — og anstillet forskjellige Gisninger med Hensyn til dem. Nogle har ment, at de oprindelig har udgjort en eneste Klode, men at denne ved en Naturrevolution er bleven sprængt i en hel Mængde smaa Stykker.

Men vi vende tilbage til de 8 store Planeter, og gjøre da foreløbig den Bemærkning, at naar man betragter dem i en nogenlunde god Kikkert, ser man tydelig, at de har Form af en rund Skive, ligesom Solen og Maanen. Fixstjernerne har selvfølgelig ogsaa denne runde Skiveform, men paa Grund af de uhyre Afstande kan man ikke se deres Form. Man ser kun Lysglimtet af dem. Da Planeterne alle ere i Slægt med hinanden og stamme fra Solen, findes der selvfølgelig de samme Stoffer paa dem alle. Naar vi kjender de Stoffer, hvoraf Jorden bestaar, saa kjender vi ogsaa Stofferne i hele Solsystemet.

Merkur er altsaa den Planet, der er nærmest ved Solen, og dette bevirker, at den i Reglen er usynlig for os, da den forsvinder i Solens straalende Lys. Man ser den undertiden i Nærheden af det Sted, hvor Solen er gaaet ned eller op, og den skinner med et rødgult Lys. Den er den mindste af de 8 store Planeter, saa lille, at der skulde $18^1/_2$ Kloder af Merkurs Størrelse til, for at danne en Klode af samme Størrelse som Jorden. Naar den er nærmest ved Solen er den kun 6 Millioner Mile fra den, og naar den er fjærnest 9 Millioner. Da Jorden er gjennemsnitlig 20 Millioner Mile fra Solen, vil man forstaa, at Solen sender langt mere Lys og Varme til Merkur end til os. Dagslyset er gjennemsnitlig syv Gange stærkere end her paa Jorden. Men da dens Afstand fra Solen er saa forskjellig, er der en betydelig Forskjel paa Varmen i de forskjellige Aarstider. Dagen paa Merkur er gjennemsnitlig lidt over 24 Timer lang, og hvis der findes Beboere paa denne Planet, og hvis de inddele deres Tid efter de samme Grundsætninger, som vi her paa Jorden, saa vil deres Aar have ca. 88 Dage. Men da vi kjende saa lidt til Forholdene paa denne Klode, er det ikke muligt at have nogen Mening om, hvorvidt den er skikket til Beboelse. Dog synes man med Bestemthed at kunne sige, at der er en Atmosfære eller Luftkreds omkring Merkur af omtrent den samme Beskaffenhed som vor, og en af de nødvendigste Betingelser for at Liv kan udfolde sig, er dog saaledes til Stede.

Venus er den næste i Rækken af Planeterne. Den er $14^1/_2$ Millioner Mile fra Solen. Paa sin Bane kan den nærme sig til Jorden, saa vi kun har godt 5 Millioner Mile til den. Men den kan ogsaa fjærne sig saa langt, saa Afstanden bliver næsten 35 Millioner Mile. Den er lidt mindre end Jorden. Jordens Gjennemsnit er nemlig godt 1700 Mile, men Venus's godt 1600. Et Aar paa Venus udgjør omtrent 225 Dage, og Dagen er omtrent af samme Længde som hos os.

Venus er den klareste Stjerne paa Himlen. Den kaldes gjerne Aftenstjernen, fordi den tit ses paa den vestlige Himmel efter Solnedgang. Men den kunde med samme Ret kaldes Morgenstjernen, da den ogsaa tit kommer til Syne før Solens Opgang. Dens Lys er undertiden saa klart saa den kan ses med det blotte Øje om Dagen før Solen er gaaet ned.

Det Spørgsmaal, som altid interesserer almindelige Mennesker mest, naar Talen er om Stjernerne, er om de ere beboede. Selvfølgelig kan dette aldrig bestemt besvares, da selv Planeterne ere saa langt borte, saa det vil være umuligt, med de Midler vi nu har til vor Raadighed, at opdage Spor af en Virksomhed af de mulige Beboere. Det eneste vi, for Planeternes Vedkommende, kan komme til nogenlunde Vished om, er om der er saadanne Naturforhold til Stede, saa der er Mulighed for et Liv, der har nogen Lighed med det Liv, der udfolder sig paa Jorden. Er der saa Betingelser for Liv, saa kan man ogsaa med en vis Sandsynlighed slutte, at der er Liv. Thi det vilde dog være temmeligt meningsløst af Skaberen at frembringe en uendelig Mængde Verdener uden at frembringe Liv paa de Verdener, hvor Livsbetingelserne fandtes. Og det er maaske ikke for dristigt at sige, at enhver Klode er bestemt til engang at blive et Hjemsted for Livet, en Bolig i Faderens Hus. Men der er nogle, der ikke ere færdige til Beboelse endnu, ligesom der er andre, der engang har været skikkede til Beboelse, men nu ikke er det mere, under alle

Omstændigheder ikke før de, saa at sige, blive „byggede om.“

Det første, der maa undersøges, naar Talen er om en Klodes Beboelighed er det, om den har en Luftkreds, da Livet, — idetmindste saadan, som vi kjender det, — ikke kan undvære Luft og Vand. Har nu Venus nogen Luftkreds! Dette Spørgsmaal kan besvares med et afgjort Ja. Dens Luft synes tillige i høj Grad at ligne Jordens; kun er den langt fugtigere, og Venus's Himmel er næsten altid bedækket med tykke Skyer, saa det vi ser af den, er egentlig ikke Planeten selv, men kun de af Solen belyste Skylag over den. Kun sjældent viger dette Skylag saameget tilside, saa man kan kaste et Blik paa selve Planetens Overflade. Ved saadanne Lejligheder har man opdaget, at der er mørkere og lysere Pletter paa den, hvilket efter al Sandsynlighed hidrører fra, at der er Have og Fastlande, ligesom hos os. Det tætte Lag af Skyer, der næsten bestandig bedækker Venus, gjør imidlertid Gavn, forsaavidt som det bidrager til at dæmpe det stærke Lys, og den store Varme, som denne Planet modtager fra Solen.

Man mener, at Naturforholdene paa Venus har nogen Lighed med de Naturforhold, der herskede paa Jorden i dennes ældre Tider. Jorden har nemlig engang været meget varmere end den nu er, hvilket man blandt andet kan se deraf, at der har været en Plantevækst og et Dyreliv i de Egne, hvor nu den evige Vinter hersker, en Plantevækst og et Dyreliv, som svarede til det der nu findes i Jordens varmeste Egne. Grunden til denne Jordens stærkere Varme i ældre Tid, var den, at Skorpen endnu ikke var saa tyk, saa Varmen fra Jordens Indre virkede langt stærkede op til Overfladen og Plantevæksten var derfor langt mere udviklet end nu. — Da Venus nu er yngre end Jorden, er den i sin Udviklingshistorie ikke naaet længere end Jorden, da denne var i sin Barnealder. Der maa være en Varme som i et Drivhus, Luften er næsten altid tyk og tung, Regnmængden er umaadelig stor, og Jorden som en Følge heraf meget sumpig. — Hvis der er Skabninger paa Venus, der svarer til Menneskene paa Jorden, maa det antages, at disse dog endnu ikke har naaet noget videre højt Udviklingstrin, da et saadant varmt fugtigt Klima ikke synes at begunstige højere Væseners Udvikling og Virksomhed. Derimod er det i høj Grad gunstigt for det lavere Plante- og Dyreliv, som derfor paa Venus kan antages at være meget stærkt udviklet. — Man kan maaske sige, at Venus er en Planet, som har Fremtiden for sig paa samme Maade som Barnet har Fremtiden for sig. Jorden derimod staar i sin kraftige Manddomsalder med de bedste naturlige Betingelser for Udviklingen af menneskeligt Liv og Virksomhed.

Frederik den Syvende og Anders Pedersen.

Paa Jægerspris findes der iblandt Kong Frederiks Efterladenskaber et stort, smukt Maleri, som forestiller en Rideknægt i skarlagenrødt med brede Sølvstriber over Brystet. Han staar og holder Kongens hvidfødte Ridehest, der vel egentlig er Hovedpersonen paa Billedet.

Om Kongens Forhold til denne Rideknægt skal jeg fortælle nogle Smaatræk, som fornylig er meddelte mig af en Mand, som anses for at være paalidelig.

Rideknægten hed Anders Pedersen og var født i Lyndby i Hornsherred. Han var meget ung, da han kom i Kongens private Tjeneste; denne var da kun Prins den Gang og jævnaldrende med Anders. Den fælles Ungdom forenede Prinsen og hans Rideknægt i et fortroligt Venskab. Der var jo en uhyre Forskjel paa deres Stilling i Samfundet, men de var ens i deres ungdommelige Følelser, og de følte sig desuden gjensidig tiltrukne af hinanden. Naar ingen hørte det, var de Dus, og Anders Pedersen har sikkert taget Del i de mange forfløjne Æventyr, som Prins Frederik havde.

Man siger for et gammelt Ord, at det er ikke godt at plukke Kirsebær med de store — og Kong Frederik var nok ikke bedre end andre store Mænd. Naar der var nogen, han holdt af eller spøgede fortroligt med, da kunde det hænde, at han pludselig fandt, at denne Person glemte sin Stilling som Undersaat. Naar der kom saadan en Raptus, som aldeles ikke var til at forudse, over Kongen, da blev han vred og jog Synderen væk, det vil sige paa en pæn Maade, saa at Tjenerskabet intet fik at vide. Men skjønt ingen var saa fri overfor Kongen eller saa djærv i sin Spøg som Anders Pedersen, saa blev han dog aldrig vred paa ham.

En af Hoffets Herrer fortæller:

„Jeg har jo længe vidst, at Kongen var fortrolig med Anders Rideknægt; flere havde ogsaa fortalt mig, han sagde Du til Kongen, men dette, syntes jeg, var altfor utroligt. Imidlertid har jeg nu faaet Troen i Hænderne. En Morgen tidlig havde jeg faaet Avdients hos Kongen i et vigtigt Anliggende. Han havde, med sin sædvanlige Ligefremhed, bedet mig tage Plads. Kort efter kommer Anders. Han aabner Døren uden at faa Øje paa mig og siger, ganske som til en Kammerat:

„Godmorgen, Frederik! Hvordan har Du det.“

Kongen blev lidt flov over det og sagde hvidskende til Rideknægten:

„Tys, Anders! Ser Du ikke, jeg har fremmede.“

„Det vidste jeg s'gu ikke noget af,“ brummede Anders og gik igjen.

Naar Kongen var ude paa Jagt eller andre Rideture, blev han tit tørstig. Anders førte da med

sig en Bimpel, der vel kunde rumme en Pot og var dannet som et Ølanker. En varm Dag, da Kongen var ude at ride, forlangte han sine Drikkevarer, hvad det nu var. Anders rakte ham Bimplen, og Kongen satte den for Munden, men den var tom.

„Hvordan kan det være?“ spurgte Kongen forundret.

„Aa, det er saadan, at jeg har s'gu ogsaa været tørstig,“ svarede Anders.

Kongen lo af det, men siden lod han sætte Bund af Glas i sin Bimpel, for at Anders ikke skulde drikke det altsammen, uden at han mærkede det. Bimplen findes paa Jægerspris, hvor enhver Besøgende kan faa den at se.

Da Kongen en Dag red ude i en Skov i Nærheden af Frederiksborg og kun havde Anders med sig, saa han en Herre, som han gjærne vilde tale med. Herren gik og spadserede i Skoven. Da Kongen fik Øje paa ham, sagde han:

„Hør, Anders! staa af din Hest og lad den Herre komme op paa den. Jeg vil tale med ham.“

Denne Befaling smagte nok ikke rigtig Anders; imidlertid stod han straks af Hesten. Men derpaa kastede han Tøjlerne over dens Hals og gav den et Svip af Ridepidsken, saa Hesten straks satte i Galop ad Hjemmet til.

„Hvad skal det betyde, Anders?“ spurgte Kongen forbavset.

„Det skal s'gu betyde, at han der henne, han kan lige saa godt gaa som jeg,“ svarede Anders, ganske mukken.

Anders slap ogsaa godt fra denne Bedrift. Men han kunde for Resten ogsaa godt give den pæne Mand, naar han vilde, dog var der altid i hans Ord et dristigt, frisk Lune.

Kongen gjorde en Gang en Ridetur hen til nogle Oldtidslevninger i Nordsjælland; han havde flere af sine Hoffolk med sig. Det var en iskold Vinterdag, men Kongen syntes ikke at mærke det. Han stod af Hesten og fordybede sig i Betragtningen af de gamle Sager. Men Kavallererne, som brød sig Pokker om Oldsager, gik frem og tilbage og stampede paa den frosne Jord. Ingen turde sige til Kongen, hvor meget de længtes efter at komme derfra.

Saa siger en af Følget til Anders:

„Kan De ikke faa Kongen til at stige til Hest igjen. De tør jo sige til ham, hvad De vil; det kan ingen af os andre.“

„Jeg kan jo prøve ad,“ sagde Anders. Han lod en anden Rideknægt tage Kongens Hest, saa gik han hen til ham og sagde, idet han saa paa Hoffolket:

„Bæsterne fryser! Deres Majestæt.“

Og Kongen, som jo vistnok har moret sig over at finde en Skjælm i hans Ord som i hans Øje, steg straks efter til Hest med sit forfrosne Følge, der vistnok ikke var meget opbygget ved den Maade, hvorpaa Anders havde udført sit Hværv.

Paa en Rejse, som Kongen gjorde i Fyn, var han ledsaget af Kabinetssekretær Trap.

„Herfra skulde vi jo have to Mile til vort Nattekvarter,“ sagde Kongen, da de kjørte igjennem en Landsby.

Der er dog kun en Mil, Deres Majestæt!“ svarede Trap.

Men Kongen paastod bestemt, at der var to. Han vidste det saa godt fra den Tid, han levede i Fyn, sagde han. Imidlertid vilde Trap heller ikke give sig, han havde jo nøjagtige topografiske Kundskaber.

Saa siger Kongen til Rideknægten, som jo aldrig var langt borte fra ham:

„Men Du véd det jo ogsaa, Anders! fra den Tid, vi var herovre?“ Hvem af os har saa Ret?“

„Deres Majestæt har altid Ret, der er ganske rigtig to Mil, for der er en Mil frem, og en Mil tilbage.“

Paa det ovenfor nævnte Maleri skal Anders Pedersen være gjengivet med stor Nøjagtighed. Han er en stor, vel bygget Mand, med et kraftigt, rødt, Ansigt, som ikke ser ud til nogensinde at have været synderlig kjønt. Men det er ogsaa aldeles frit for det stereotype, ærbødige Smil, som man finder hos den Slags Folk. Anders ser djærv og frimodig ud, og naar man ser hans Blik, da kommer man til at tænke paa den gamle Ramse:

„Jeg kan se paa dit Øje,
Der er en Skjælm i din Trøje.“

Anders Pedersen overlevede sin kongelige Ven; han er død for faa Aar siden.

Anton Nielsen

De Hjemløse.

Under denne Titel har Lærer ved Hr. Frederiksens Skole i Ordrup begyndt et Tidsskrift, som udkommer hver 14de Dag, og som har sat sig den Opgave at vække Folks Opmærksomhed for de hjemløse Børn og særlig for Børnehjemmene. Idet jeg anbefaler Tidsskriftet til Læserne, skal jeg tillige benytte Lejligheden til at lægge et godt Ord ind for Børnehjemmene, og jeg vilde ønske, at dette gode Ord særlig maatte finde et godt Sted hos Sogneraadsmedlemmer og andre, som paa en eller anden Maade har at gjøre med Udsættelsen af Plejebørn. — Man tør forhaabentlig gaa ud fra, at den gruelige Skik at bortlicitere de fattige Børn og sætte dem ud til den lavestbydende, uden Hensyn til, hvorledes denne er, er i Begreb med at forsvinde. Lad os tænke os, at det var et af vore egne Børn, der skulde sættes ud paa den Maade. — Den nye Lov om Tilsynet med Plejebørn vil vel bidrage ikke saa lidt til at skaffe disse stakkels Børn bedre Kaar, men vi burde komme dertil, at ethvert hjemløst Barn fik et tarveligt, men kjærligt Hjem i sin Barndomstid. Kommunerne skal

huske paa, at hvad der spares paa Børnene, det kommer de til at give ud ti Gange, naar disse Børn ere blevne voksne, og paa Grund af en daarlig Opdragelse, daarlige Mennesker.

Spørgsmaalet er, om det er rettest at sætte Børn i Pleje enkeltvis hos Familier eller flere samlede i Børnehjem. Paa dette Spørgsmaal kan der vel ikke gives noget bestemt Svar. Naar en hæderlig Familie vil antage sig et Barn som deres eget, saa er dette vel det bedste. Men naar der skal betales for et Barn, da tror jeg i Reglen, at Børnehjemmene vil være at foretrække. Hr. Christensen oplyser, at der fra 30 Kommuner i Præstø Amt er indgivet en Adresse til Amtsraadet, om at faa mindst et Børnehjem oprettet i Amtet, og jeg kan ganske slutte mig til, hvad der er udtalt i denne Adresse, at der burde være mindst et saadant i hvert Amt i Landet, som selvfølgelig da burde have Tilskud fra Amtet, men tillige da staa under Amtets specielle Tilsyn. Men der burde ogsaa fra Statens Side gives Tilskud til Børnehjemmene efter en større Maalestok end nu. Jeg ved nok, at der er Rigsdagsmænd ogsaa af Venstre, som ser med lidt mistænkelige Øjne til Børnehjemmene. De er bange for, at der ved Statstilskudet skal skabes en Del „Levebrød“, hvor Plejeforældrene i Børnehjemmene fede sig paa Børnenes Bekostning. Men selv om dette nu kunde ske i et ganske enkelt Tilfælde, saa vilde det dog være en temmelig vidt drevet Forsigtighed, derfor at nægte denne Sag sin Understøttelse. Hvis Statstilskudet skulde tages bort fra en eller anden Institution, fordi en enkelt misbrugte det, saa kunde der ikke gives Statstilskud til noget som helst. Der er jo desuden ikke det mindste i Vejen for, at Staten kan skaffe sig paalidelig Oplysning om, hvorledes de paagjældende Børnehjem er, og berøve dem Tilskudet, som ikke er tilfredsstillende.

Der burde gjøres et paalideligt Overslag over, hvad hvert enkelt Barns tarvelige Underhold, baade den timelige og den aandelige, vilde koste, og dette Beløb burde saa ubetinget skaffes til Veje ved Tilskud fra Kommune, Amt og Stat. Og der burde saa være saa mange Børnehjem, saa *ingen* Børn behøvede at gaa for Lud og koldt Vand. — Der er ingen Tvivl om, at den Maade, hvorpaa de hjemløse Børn nu mange Gange opdrages, det er den dyreste for Samfundet, ikke at tale om, at den er ødelæggende for Børnene selv. — Samfundet føler sig forpligtet til lige netop at holde det legemlige Liv vedlige i dem, men bekymrer sig ikke stort om, om de bliver slaaet moralsk ihjel. Men det forekommer mig, at *enten* maa Samfundet sørge for, at der saa vidt muligt kan blive dygtige og hæderlige Mennesker ud af dem, *eller* ogsaa har Samfundet en moralsk Forpligtelse til at slaa dem legemligt ihjel straks. Thi den Barmhjærtighed, som bestaar deri, at man holder Liv i dem, for at de kan ende i et Fattighus eller et Fængsel eller i en Landevejsgrøft, — den Barmhjærtighed er en langt større Forbrydelse end Mord.

Indtryk fra Udstillingen.

Husflid og Sløjd. Begge Dele er for saa vidt det samme, som det bestaar i Forarbejdelse af allehaande Gjenstande af Træ, Læder, Tøj o. s. v. Men medens man ved Husflid væsentlig har den umiddelbare Fordel for Øje, er Sløjden mere anlagt paa at udvikle det menneskelige Legeme paa en fornuftig og jævnt fremadskridende Maade, hvorfor den ogsaa i vore Dage begynder at trænge sig frem som et Led i Ungdommens Opdragelse. Dette er saare glædeligt; og enhver Bestræbelse i denne Retning bør, naar den ledes med nogen Dygtighed, understøttes af yderste Evne. — Men lad os først se paa Husfliden.

Vi gaar ned i Bondegaarden til højre for Hovedindgangen til Længdehallen. Der er Halvdør, saaledes som man endnu flere Steder finder paa Landet, men den øverste er smukt udskaaret, det har jeg ingen Steder set paa Landet. Inden for findes de nysseligste Ting. En Lækkerbidsken af en Høvlebænk, et Skrivebord af Egetræ med udskaarne Figurer — jeg kunde have Lyst til at eje det; men det koster nok en saadan ringe Ting som et Tusinde Kroner. Det mærkeligste ved denne Gjenstand er dog, at den er forarbejdet af en „jævn og simpel Bondemand“, Parcellist Karl Kristiansen, Søgaardens Mark pr. Esrom, som aldrig har faaet anden Undervisning i Billedskjærerkunst end den, han har modtaget paa en Højskole. Her er haandvævede Gulvtæpper til 500 Kr., her er Borde, Stole, Skabe, Kurve, Dækketøj, Nipsgjenstande o. m. m., altsammen lutter dejlige Ting. — Men lad os nu gaa hen og se paa Sløjden.

Ved Indgangen træffer vi lige paa Sløjdens ivrigste og dygtigste Forkjæmper herhjemme, Hr. *Aksel Mikkelsen*. Med en Ihærdighed og en Taalmodighed uden Lige har denne Mand, fra Begyndelsen af en fattig Haandværker, arbejdet paa at gjøre Sløjden populær i Danmark, og trods de økonomisk daarlige Tider — det er ingenlunde let at stille en Sløjdskole op, der hører Lokaler og en Mængde Værktøj til — er han nu naaet saa vidt, at han har flere Sløjdskoler i Gang her i Byen, hvor han dels uddanner Lærere, dels Børn og yngre Mennesker i Sløjd. Vi betragter hans udstillede Arbejder. Smukt og solidt. Træet har sin egen Farve, intet er ferniseret; men just derved træder Arbejdets Karakter tydelig frem. Læg Mærke til en Høvlebænk, og se hvilken Forskjel paa denne og andre i Nærheden udstillede Høvlebænke. Det glæder os, at Hr. Mikkelsen nu begynder at høste Anerkjendelse fra Sverrig, Sløjdens Moderland i Norden, hvorfra man tidligere har kritiseret saavel hans Arbejde som hans Methode. Fra Vesteraas, Stokholm og Gøteborg sendes nu Lærere til Kjøbenhavn for at uddanne sig i Sløjd under Hr. A. Mikkelsens Vejledning. — Vi maa ikke glemme at slaa op i et af de store Foliobind, som findes fremlagte; vi vil der finde en lang Række smukt udførte Tegninger af Haandværkere i forskjellige Stillinger under deres Arbejde, dels de desværre saa sædvanlige for Sundheden skade-

lige Stillinger, dels saadanne Stillinger, som Haandværkerne burde indtage, baade fordi det er gavnligt for hans Sundhed og Helbred og fordi han derved vil have bedst Overhaand over sit Arbejde. Disse Tegninger har allerede vakt fortjent Opmærksomhed, og der er i den Anledning indløbet [illegible] Bestillinger til Hr. Mikkelsen. Vi gaar videre og beser de udstillede svenske Sløjdskoler, bl. a. fra Opdragelsesanstalten Hall, en lignende Anstalt som Flakkebjerg paa Sjælland. Hvad der her tiltaler os, er ikke alene de smukt udførte Arbejder, men en Gruppe Fotografier af Anstalten, fremvisende dens Læsestuer og Arbejdslokaler, og man ser her Eleverne og Lærerne under de forskjelligste Virksomheder. Naar man ved Siden heraf lægger Mærke til de Gjenstande, Anstalten udstiller, saa indrømmer man, at Svenskerne har forstaaet at anvende Sløjden som Led i Opdragelsen og at skabe flinke og dygtige Arbejdere af helt eller halvt forbryderske Elementer. Hvad om vi paa Flakkebjerg og vore øvrige lignende Opdragelsesanstalter skyndte os at gjøre det samme, Den Tid kan dog heller ikke hos os være fjærn, da Haandens Arbejde vil blive skattet og benyttet ved Opdragelsen. Vi er Hr. Aksel Mikkelsen Tak skyldige for det Forarbejde, han gjør.

Vi gjør til Slutning en Runde i de tilstødende Værelser. Sikke Badekar; desværre, de er saa skammelig dyre; et er indrettet til at sidde ned i, men der skal fyres umiddelbart under Sædet — mon det skulde være hensigtsmæssigt? Kjøbenhavns Ladegaard er ogsaa repræsenteret. Et dejligt Skrivebord og et Bogskab, halvfyldt med Lovtidende og Ministerialtidende — (mon det skulde være Læsning for Lemmerne?) — der maa ogsaa undertiden være Folk derude, som kan gjøre et ordentlig Stykke Arbejde. Der er Fattigbørnenes Dragter, propre og pæne, Dagligdragter og Konfirmationsdragter, Hvor mangt et fattigt Barn længes ikke efter at faa den pæne tarvelige Konfirmationsdragt paa, saa slipper han, og saa staar hele Verden ham aaben. Vidste han blot, hvor rar den er!

N. J. N.

Meddelelser.

Delegeretmøde for Ungdomsforeningerne. *Søndag d. 30te Septbr.* afholdes et Delegeretmøde i *Kjøbenhavn* for Landets frisindede Ungdomsforeninger. De Ungdomsforeninger, der vil lade sig repræsentere, anmodes om *snarest muligt* at tilsende mig Underretning herom med Opgivelse af, hvor mange Repræsentanter der kommer, samt disses Navne.

Mødestedet, der vil rette sig efter de Delegeredes Antal, skal blive bekjendtgjort i rette Tid.

Regnar Petersen,
Redaktør, Nestved.

Efteraarsmøde

paa **Vestbirk Højskole ved Horsens** fra den 12te Oktober, Morgen, til d. 14de, Aften.

Grønvald Nielsen.

Ondløse Højskole

ved Mørkov St.

aabnes for Karle d. 2. Novbr. Undervisningen ledes af 3 Lærere, og tillige holder Pastor H. Rørdam Foredrag paa Skolen.

Sofus Larsen Banke.

Søgaard Kostskole,

Vamdrup.

Til Novbr. optages Elever i begge Skolens Afdelinger. Den aarlige Betaling i Sprogklassen 450 Kr., — 33 Kr. maanedlig i Højskoleafdelingen.

Elise Lindberg.

Mellerup Folkehøjskole

ved Randers.

Karleskolen begynder d. 3. November. Flere uformuende Elever kan faa fri Undervisning. **Jens Bek.**

Stenum Højskole

ved Brønderslev St.

aabnes for Karle den 4de Novbr., hvilken Dag Elevernes Tøj vil blive afhentet paa Brønderslev St Foruden Undervisning i alm. Højskolefag tilbyder Skolen Undervisning i svensk Gymnastik. Haandværkere kan faa Undervisning i Bygningstegning. Indmeldelser modtages af

Jørgen Terkelsen.

Tune Landboskole.

Pigeskolen aabnes d. 3. Sept. og varer til Novbr. Ved Siden af den egentlige Højskoleundervisning kan Pigerne faa Lejlighed til at lære praktisk Mælkeri.

Karleskolen begynder d. 5. Novbr. og bestaar af **en Højskoleafdeling og 2 Landbrugsafdelinger** med Kursus paa 5 og paa 9 Maaneder. Skoleplanen tilsendes og nærmere Oplysninger meddeles af **A. Svendsen,** Tune, Taastrup.

Rødkilde Folkehøjskole

paa Møen.

Karleskolen begynder den 3dje Novbr. og varer i 5 Maaneder. Særskilt Undervisning for Bygningshaandværkere. 150 Kr. for hele Skoletiden.

J. H. Andersen.

Vallekilde Folkehøjskole.

Højskolen for voxne Karle aabnes den 3. November.

Ernst Trier,
Vallekilde Folkehøjskole
ved Svinninge p. Sjælland.

Undertegnede anbefaler sit velassorterede Lager af reelle Vine, Rom, Cognac, Puncheessentser & Likører.

Særlig anbefales en mild og styrkende

hvid Oportovin

som fortrinlig for saadanne Syge, hvem Lægerne tilraader at drikke Vin.

Pris pr. 1/1 Btl. 2 Kroner.

Peter Buch,
Halmtovet 8, Kjøbenhavn V.

Kvindeseminariet i Horsens

forbereder til Skolelærerindeeksamen og alm. Forberedelseseksamen. Nye Kursus begynder 5. Novbr. **E. Buchwald.**

Dalum Landbrugsskole

ved Odense,

Landbrugsundervisningen for Karle begynder 4. Novbr. Skoleplanen sendes paa Forlangende. — Lærere: Havebrugskand. Jakob E. Lange, Landbrugskandidaterne Niels Anton Hansen, Hans Appel og Jørg. Petersen (Bårse) Forstander.

For 5 Kr. Stkt. udsælges særdeles elegante rummelige og solide Rejsehaandkufferter, som før har kostet 12 Kr. Stkt. Forsendes fra J. Knudsen, Bojlum pr. Roslev.

Brokbaand, Suspensorier,

Mavebælter, Moderbandager, Menstruationsbind, Urin- og Navle-Bandager, Douche-Apparater, Clysopumper, Indaandings-Apparater, Respiratorer, Høre-Rør, Isposer, Mælkesugere, Elastiske Strømper, alle Sorter Bind, alle Slags Sprøjter, Luft- og Vandpuder sælges og udlejes, **Underlag til Sygesenge**, Stikbækkener, Elastik, Knive og Saxe, Forbindkasser, **Sygeplejeartikler** og **Forbindstoffer** m. m. tilbydes i stort Udvalg af

Th. Bjering,
Etablissement for Sygepleje-Artikler,
J. Frederiksberggade 1,
„Røde Kors", ved Siden af Apotheket.

Ansvarhavende Redaktør **Henning Jensen.**
Trykt hos Rasmussen & Olsen.
Kjøbenhavn